

Nu måste politikerna se över regelverket för fria diabeteshjälpmedel!

Nu hotas den statliga subventionen av diabeteshjälpmedel. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) skall enligt förslag till beslut ta bort subventionen för insulinpumpar. Många personer med diabetes känner nu oro över sina livsnödvändiga hjälpmedel. Personer med diabetes är redan hårt drabbade av sin sjukdom och de som använder en insulinpump är beroende av den. Utan god blodsockerkontroll utsätts patienten för livsfara och svåra följsjukdomar med ett ökat tryck på vården. Den viktiga principen om lika vård för alla naggas i kanten då tillgången till patienthjälpmedel kan komma att handla om plånbokens tjocklek och i vilket landsting man bor.

- Vi kräver nu att TLV, i väntan på en översyn av lagen om kostnadsfria hjälpmedel, stoppar processen att utesluta diabeteshjälpmedel såsom insulinpump ur den statliga subventionen, säger docent Stig Attvall på Sahlgrenska universitetssjukhuset, Ragnar Hanås, barndiabetolog på Uddevalla sjukhus och Margareta Nilsson, ordförande i Svenska Diabetesförbundet.

TLV har sedan det inrättades 2002 förtjänstfullt uppfyllt sitt uppdrag med stor skärpa och noggrannhet. Men på sistone blåser nya och kalla vindar. TLV:s förmodade beslut att avskaffa subventionen för insulinpumpar och sänka den för andra diabeteshjälpmedel riskerar patienternas säkerhet. Detta är därmed ett slag mot personer med diabetes och oss som arbetar med diabetes. Personer med diabetes är tillräckligt drabbade av sin sjukdom och ska inte behöva oro sig för sin behandling. Samhället ska understödja patienters vilja och förmåga att själva hantera sin sjukdom och behandling. Det leder till mindre komplikationer för personer med diabetes och i förlängningen även till mindre kostnader för samhället.

TLV:s beslut om sänkta eller borttagna subventioner för livsnödvändiga medicintekniska hjälpmedel är orsakat av att man nu tolkat det befintliga regelverket på ett annorlunda sätt jämfört med tidigare. Eftersom en insulinpump har en livslängd på 4 år betraktas den inte längre som ett förbrukningshjälpmedel, insulinpumpar har helt plötsligt "för lång livslängd" medan däremot slangar och nålar till pumpen även fortsatt kommer att vara fria. Regeringen och lagstiftarna verkar därmed ha lämnat för stort tolkningsutrymme åt TLV så att intentionen bakom lagen om kostnadsfria hjälpmedel inte längre uppfylls.

- Nu måste regeringen och riksdagen ta sitt ansvar och prioritera i vården. Det är de folk- och förtroendevaldas uppgift – inte TLV:s, säger Margareta Nilsson, ordförande i Svenska Diabetesförbundet.

Idag lever 350 000 personer med diabetes i Sverige och alltfler insjuknar

Diabetes är vår största folksjukdom. Typ 1-diabetes drabbar vanligtvis barn och yngre vuxna och typ 2-diabetes benämns ofta vuxendiabetes. Dåligt behandlad diabetes leder till bland annat blindhet, njursvikt, hjärtinfarkt, stroke och problem med blodcirkulationen vilket kan leda till amputation. Därför är det av otroligt stor vikt att de 9.000 personer med diabetes, som har insulinpump, har fortsatt möjlighet att reglera sitt blodsocker med hjälp av en insulinpump.

TLV ska ta hänsyn till tre grundläggande principer vid sin bedömning av om subvention ska ges: Kostnadseffektivitet, behov och solidaritet, samt människovärde. Genom att ta bort subventionen på diabeteshjälpmedel ser TLV enbart till kostnadseffektiviteten. I det korta loppet sparas möjligen pengar genom nedskärningar, men i ett längre perspektiv kommer samhället få betala för dessa

kortsiktiga besparingar. Illa skött diabetes leder till följsjukdomar som kräver mer vård. Statens kostnader för subvention av insulinpump är 30.000 kronor - en billig investering i såväl diabetespatienters hälsa och livskvalitet som samhällets tillväxt med diabetespatienter som jobbar eller utbildar sig. Eftersom allt fler får diagnosen diabetes är det väsentligt att Sverige är uppdaterat inom de senaste diabetesläkemedlen och medicintekniken.

- Detta kommer att resultera i bristande blodsockerkontroller och återgång till behandlingsmetoder som vi redan lämnat bakom oss. Nya och innovativa hjälpmedel kommer inte längre att introduceras i Sverige med den policy som TLV nu slagit in på. I det långa loppet blir följden att den senaste och bästa vården inte erbjuds, säger docent Stig Attvall på Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Företrädare för patienterna och vården har under våren varit i kontakt med socialminister Göran Hägglund som låtit meddela att han tagit del av synpunkterna men avböjer ett sammanträffande med hänvisning till tidsbrist.

- Detta är inte godtagbart. Våra politiker måste bestämma sig för om det verkligen är TLV och de enskilda landstingen som ska prioritera i vården. Vi ska inte ha ett samhälle där tillgången på patienthjälpmedel beror på i vilket landsting man är bosatt eller hur tjock plånboken är, Ragnar Hanås, barndiabetolog på Uddevalla sjukhus.

För mer information, kontakta:

Margareta Nilsson, ordförande, Svenska Diabetesförbundet, 070-994 53 45
Stig Attvall, vuxendiabetolog, docent, överläkare, Sahlgrenska universitetssjukhuset, 070-254 38 48
Ragnar Hanås, barndiabetolog, överläkare, Uddevalla sjukhus, 0708-105114